

Språkutveckling

Vems ansvar?

Karin Mattsson

Språkutvecklare
Arbetsmarknadsenheten
Södertälje kommun

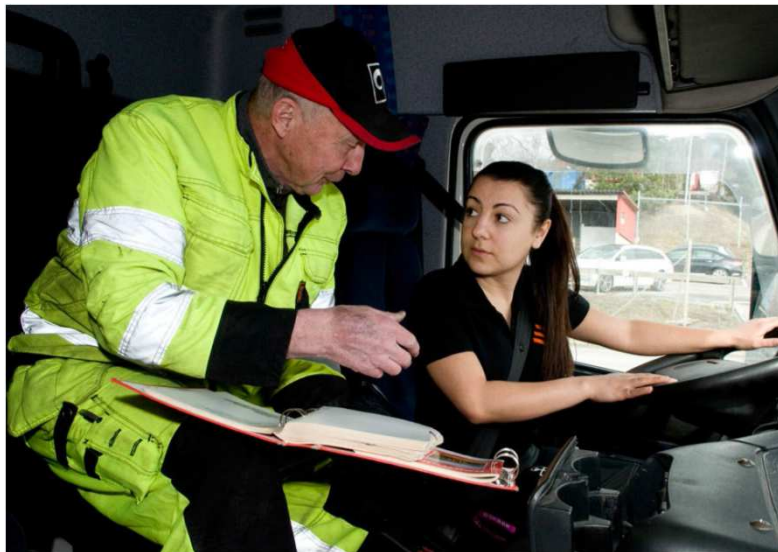

Kommunikationsutveckling för arbetslivet

Vem hänger det på?

Vad hänger det på?

Vi spelar alla en roll för språkutvecklingen!

Språkutveckling sker framför allt i relationer och i dialog med andra.

Utan integration, ingen språkutveckling.

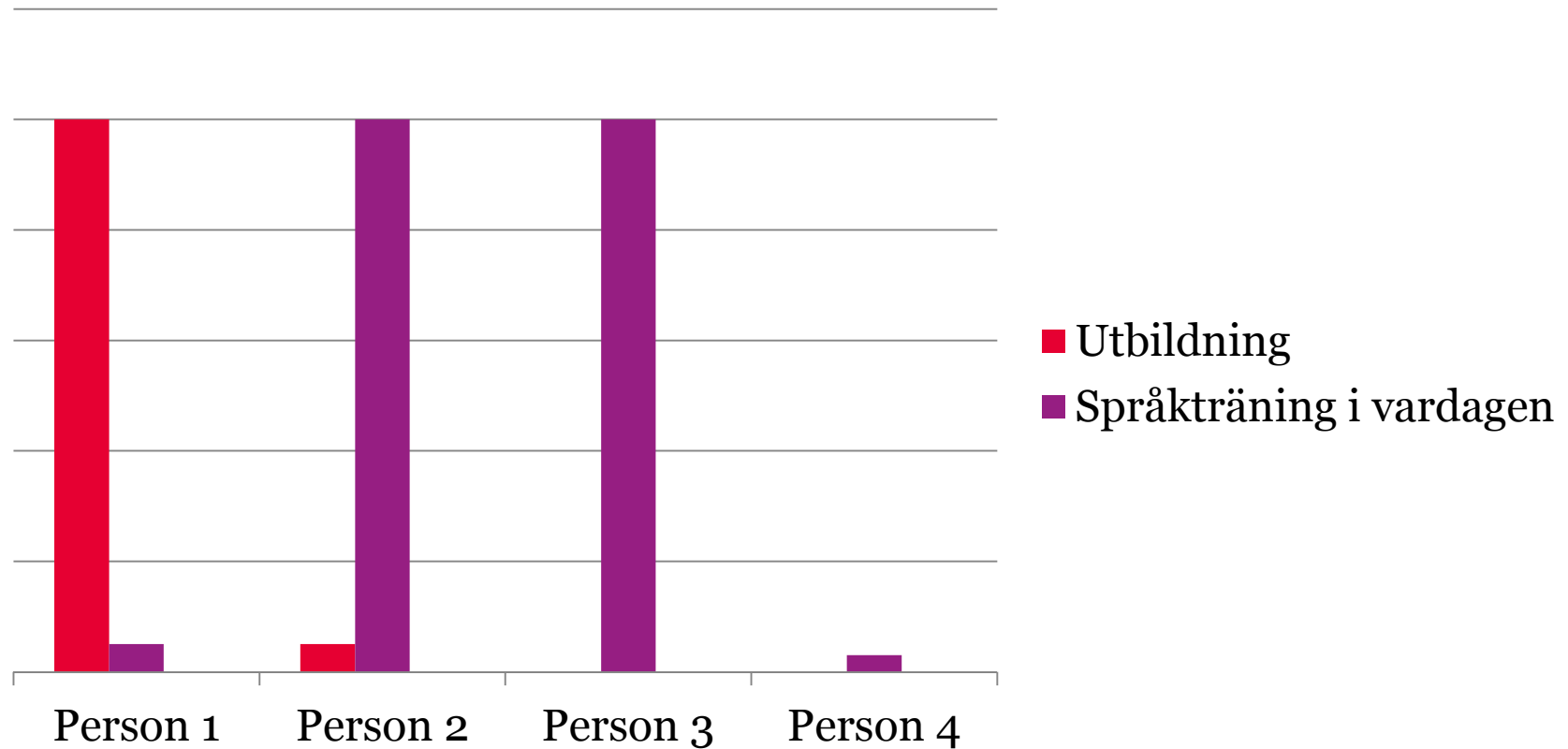
Utan språkutveckling, ingen integration.

Olika typer av lärande

- Formellt lärande
- Informellt lärande

- Icke-formellt lärande

Utbildning och språkträning i vardagen

Kunskapsspridning och nya roller behövs

Flera utbildningsinsatser för språkutveckling har flyttats från utbildning till arbetslivet, utan att höja kompetensen och ge verktyg till de som förväntas vara med och utveckla språket.

Språkresan

MÅL

Europarådets skala för språkbedömning

		A1	A2	B1	B2	C1	C2
U N D E R S T Å N D I N G	Listening	I can understand familiar words and very basic phrases concerning myself, my family and immediate concrete surroundings when people speak slowly and clearly.	I can understand phrases and the highest frequency vocabulary related to areas of most immediate personal relevance (e.g. very basic personal and family information, shopping, local area, employment). I can catch the main point in short, clear, simple messages and announcements.	I can understand the main points of clear standard speech on familiar matters regularly encountered in work, school, leisure, etc. I can understand the main point of many radio or TV programmes on current affairs or topics of personal or professional interest when the delivery is relatively slow and clear.	I can understand extended speech and lectures and follow even complex lines of argument provided the topic is reasonably familiar. I can understand most TV news and current affairs programmes. I can understand the majority of films in standard dialect.	I can understand extended speech even when it is not clearly structured and when relationships are only implied and not signalled explicitly. I can understand television programmes and films without too much effort.	I have no difficulty in understanding any kind of spoken language, whether live or broadcast, even when delivered at fast native speed, provided I have some time to get familiar with the accent.
	Reading	I can understand familiar names, words and very simple sentences, for example on notices and posters or in catalogues.	I can read very short, simple texts. I can find specific, predictable information in simple everyday material such as advertisements, prospectuses, menus and timetables and I can understand short simple personal letters.	I can understand texts that consist mainly of high frequency everyday or job-related language. I can understand the description of events, feelings and wishes in personal letters.	I can read articles and reports concerned with contemporary problems in which the writers adopt particular attitudes or viewpoints. I can understand contemporary literary prose.	I can understand long and complex factual and literary texts, appreciating distinctions of style. I can understand specialised articles and longer technical instructions, even when they do not relate to my field.	I can read articles and reports concerned with contemporary problems in which the writers adopt particular attitudes or viewpoints. I can understand contemporary literary prose.
S P E A K I N G	Spoken interaction	I can interact in a simple way provided the other person is prepared to repeat or rephrase things at a slower rate of speech and help me formulate what I'm trying to say. I can ask and answer simple questions in areas of immediate need or on very familiar topics.	I can communicate in simple and routine tasks requiring a simple and direct exchange of information on familiar topics and activities. I can handle very short social exchanges, even though I can't usually understand enough to keep the conversation going myself.	I can deal with most situations likely to arise whilst travelling in an area where the language is spoken. I can enter unprepared into conversation on topics that are familiar, of personal interest or pertinent to everyday life (e.g. family, hobbies, work, travel and current events).	I can interact with a degree of fluency and spontaneity that makes regular interaction with native speakers quite possible. I can take an active part in discussion in familiar contexts, accounting for and sustaining my views.	I can express myself fluently and spontaneously without much obvious searching for expressions. I can use language flexibly and effectively for social and professional purposes. I can formulate ideas and opinions with precision and relate my contribution skilfully to those of other speakers.	I can take part effortlessly in any conversation or discussion and have a good familiarity with idiomatic expressions and colloquialisms. I can express myself fluently and convey finer shades of meaning precisely. If I do have a problem I can backtrack and restructure around the difficulty so smoothly that other people are hardly aware of it.
	Spoken production	I can use simple phrases and sentences to describe where I live and people I know.	I can use a series of phrases and sentences to describe in simple terms my family and other people, living conditions, my educational background and my present or most recent job.	I can connect phrases in a simple way in order to describe experiences and events, my dreams, hopes and ambitions. I can briefly give reasons and explanations for opinions and plans. I can narrate a story or relate the plot of a book or film and describe my reactions.	I can present clear, detailed descriptions on a wide range of subjects related to my field of interest. I can explain a viewpoint on a topical issue giving the advantages and disadvantages of various options.	I can present clear, detailed descriptions of complex subjects integrating sub-themes, developing particular points and rounding off with an appropriate conclusion.	I can present a clear, smoothly-flowing description or argument in a style appropriate to the context and with an effective logical structure which helps the recipient to notice and remember significant points.
W R I T I N G	Writing	I can write a short, simple postcard, for example sending holiday greetings. I can fill in forms with personal details, for example entering my name, nationality and address on a hotel registration form.	I can write short, simple notes and messages. I can write a very simple personal letter, for example thanking someone for something.	I can write simple connected text on topics which are familiar or of personal interest. I can write personal letters describing experiences and impressions.	I can write clear, detailed text on a wide range of subjects related to my interests. I can write an essay or report, passing on information or giving reasons in support of or against a particular point of view. I can write letters highlighting the personal significance of events and experiences.	I can express myself in clear, well-structured text, expressing points of view at some length. I can write about complex subjects in a letter, an essay or a report, underlining what I consider to be the salient issues. I can select a style appropriate to the reader in mind.	I can write clear, smoothly-flowing text in an appropriate style. I can write complex letters, reports or articles which present a case with an effective logical structure which helps the recipient to notice and remember significant points. I can write summaries and reviews of professional or literary works.

Lättare och svårare i det egna språket

Vad är lättare – en lunch med arbetskompisarna eller ett arbetsmöte?

Vad behöver man tänka på för att mötas i kommunikationen?

Kommunikation och språkutveckling sker inte med automatik,
för att man befinner sig på en arbetsplats

Språkutveckling på AME

- Vi erbjuder utbildningar i ”Konsten att stödja språkutveckling”
 - för handledare, chefer, HR-personal och andra medarbetare på olika arbetsplatser som tar emot praktikanter, internt och externt
 - för politiker, fackförbund, branschorganisationer

- Vi skapar språkstimulerande arbetsmiljöer dvs. arbetsmiljöer där alla bidrar till språk- och kommunikationsutveckling

- Vi startar aspirantprogram på externa arbetsplatser.

Aspirantprogram på gång

Matchning, rekrytering och utbildning för företagets anställningsbehov.

Företaget formulerar villkoren, erbjuder aspiranten arbetsuppgifter och utvecklar sin kompetens i att stödja språkutveckling i arbetet.

Arbetsmarknadsenheten matchar, utbildar och ger stöd för HR, chefer, handledare och aspiranter för ett lyckat samarbete.

Samverkan med näringslivet

Vårt samhälle står inför stora utmaningar där vi alla behöver engagera oss, kanske mer än tidigare, för att bygga det Sverige vi vill leva i... det kommer att innebära att fler känner sig inkluderade, att fler får arbete, att fler bidrar till samhället och inte behöver känna sig utanför. Dessutom utvecklas vi själva samtidigt. En stor win-win-effekt!

Jonas Berg, vd och handlare

Att arbeta hos oss ställer höga krav på att bidra till att utveckla och förbättra vår verksamhet. Men krav är kärlek. Att ingå i vårt team ger personer chansen att få känna sig behövd, ha en tillhörighet och att utvecklas. Främst är det en fantastisk rekryteringsbas att ta emot aspiranter och praktikanter. Men det är också stort att se personer klä på sig butikskläderna och låta dem göra sig redo att ta nästa steg ut i arbetslivet hos oss eller hos någon annan av alla de livsmedelsbutiker som finns ute i landet. Då har vi verkligen bidragit.

Sandra Bengtsson, HR-chef

Viktigt för effektiv språkutveckling i arbete och på praktik

- Kartläggning av individens behov
- Utgångsläge, behov, mål och plan
- Arbetsplatsens verktyg
- Praktikantens verktyg och strategier
- Samverkan mellan utbildning och arbetsplatsförlagt lärande, mellan lärare, handledare, HR och andra chefer
- Lärarnas förutsättningar för att anpassa utbildningar till arbetslivet
- Lärarnas kompetens kunskap om arbetsplatsernas kommunikation
- Spridning av kunskaper om vuxnas språkutveckling
- HR:s satsningar på kompetensutveckling i språk

Vi ändrar attityder!

*När man vet hur man ska göra blir man mer positiv
till att ta emot praktikanter*

Vad intresserar arbetsgivare

- En position i framkant
- Enklare och säkrare rekrytering
- Högre kompetens inom språkutveckling, ledarskap och förhållningssätt för lärande, en kompetenshöjning som även redan anställd personal drar nytta av
- Starkare varumärke
- Ökad tillfredsställelse

Vad behöver vi göra?

- Ta vara på människors drömmar om ett bättre liv och gör det så tidigt som möjligt. Det gäller att smida medan järnet är varmt!
- Arbeta evidensbaserat – det finns mycket kunskap om hur vuxna utvecklar ett andraspråk
- Stöd varje individ – resan ser olika ut för alla
- Sprid gemensamma verktyg språkutveckling
- Engagera alla och framför allt engagera näringslivet. Det är där jobben finns!
- Lär nytt efter att ni har tagit tillvara den kunskap som redan finns, forma verksamheter och strukturer efter det.
- Glöm prestige, partitillhörighet, kliv ut ur boxen! Vi har inte tid att vänta! Många behöver våra insatser nu!

Språkutveckling - så mycket mer än enbart språket

Det handlar inte bara om språket och om nyanländas situation. Vi talar om att ta tillvara möjligheter till utveckling som finns där människor med olika bakgrund och olika kompetenser möts.

Språkutveckling handlar om oss alla, om vår kommun, om vårt land. Att ge förutsättningar för språkutveckling är att ge möjligheter för hela samhällets utveckling.

Låt oss satsa med hjärta och hjärna!

Kontakta mig gärna!

Karin Mattsson

Språkutvecklare

Södertälje kommun

karin.mattsson@sodertalje.se

070-777 69 44

Lästips

- SpråkSam-projektet <http://www.aldrecentrum.se/Utbildning1/SprakSam/> Bättre språk, bättre omsorg – Språksam visar vägen
En handbok för arbetsplatser som vill stärka språkutveckling och kommunikation
- Council of Europe, Europaskalan, Common European Framework of Reference (CEFR)
Skalan finns på över 30 olika språk
- Karin Sandwall; *Att hantera praktiken - Om sfi-studerandes möjligheter till interaktion och lärande på praktikplatser*
- Marie Nelson; *Andraspråkstalare i arbete - En språkvetenskaplig studie av kommunikation vid ett svenskt storföretag*